

Dokument s plenarne sjednice

A9-0000/2023

30.5.2023

*****I**
IZVJEŠĆE

o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju
makrofinancijske pomoći Republici Sjevernoj Makedoniji

(COM(2023)0074 – C[9-0015/2023]– 2023/0034(COD))

Odbor za međunarodnu trgovinu

Izvjestiteljica: Angelika Winzig

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacrta akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena *podebljanim kurzivom* u lijevom stupcu. Izmjene su označene *podebljanim kurzivom* u obama stupcima. Novi tekst označen je *podebljanim kurzivom* u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrta akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se *podebljanim kurzivom*. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ■ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi *podebljanim kurzivom*, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.

Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽENJE	5
PISMO ODBORA ZA PRORAČUNE	7
POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU	9
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	10

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju makrofinancijske pomoći Republici Sjevernoj Makedoniji
(COM(2023)0074 – C9-0015/2023 – 2023/0034(COD))**

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Parlamentu i Vijeću (COM(2023)0074),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 212. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0015/2023),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za proračune,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu (A9-0000/2023),
1. usvaja svoje stajalište u prvom čitanju preuzimajući Prijedlog Komisije;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji, nacionalnim parlamentima i vladi i parlamentu Republike Sjeverne Makedonije.

OBRAZLOŽENJE

Nakon djelomičnog oporavka od recesije uzrokovane pandemijom Sjeverna Makedonija snažno je pogođena posljedicama ruske ratne agresije na Ukrajinu.

U kontekstu postroženja globalnih financijskih uvjeta, povećanja cijena energije i većih gubitaka nacionalnog javnog proizvođača električne energije nego što se to očekivalo vlada Sjeverne Makedonije 18. listopada 2022. ponovila je svoj zahtjev za makrofinancijsku pomoć, nakon što je 19. travnja 2022. podnijela početni zahtjev za tu vrstu pomoći. Komisija je početni zahtjev stavila na čekanje, uglavnom zbog toga što je gospodarstvo i dalje bilo relativno otporno i što su 2022. postojale i druge mogućnosti ispunjavanja potreba za vanjskim financiranjem. S obzirom na veliku nesigurnost u pogledu dostupnosti i troškova vanjskog tržišnog financiranja (kojim bi se trebalo pokriti više od polovine potreba te zemlje za vanjskim financiranjem za 2023.), Komisija je sada Europskom parlamentu i Vijeću podnijela prijedlog da se Sjevernoj Makedoniji odobri zajam makrofinancijske pomoći u iznosu do 100 milijuna EUR.

U skladu s tim prijedlogom Komisije, predloženom makrofinancijskom pomoći pomoglo bi se Sjevernoj Makedoniji da pokrije dio preostalih potreba za vanjskim financiranjem u 2023. koje se prema osnovnom scenariju MMF-a procjenjuju na 800 milijuna EUR. Tom bi se operacijom smanjile kratkoročne slabosti u području platne bilance i javnih financija gospodarstva te bi se iskazala potpora EU-a Sjevernoj Makedoniji u rješavanju te teške situacije. To bi također bio važan znak solidarnosti sa zemljom na njezinu putu ka članstvu u Uniji.

U skladu s Komisijinim tekstom, sredstva bi se isplatila u dva obroka. Isplata svakog obroka ovisila bi o napretku u provedbi niza mjera politike koje će dogovoriti Komisija i nadležna tijela i koje će biti navedene u memorandumu o razumijevanju te o zadovoljavajućim rezultatima provedbe programa MMF-a. Memorandum o razumijevanju vjerojatno će biti usmjeren na reforme politika koje se odnose na fiskalno upravljanje, poreznu politiku, upravljanje javnim ulaganjima, javno-privatna partnerstva, poboljšanje poslovnog okruženja, transparentnost državnih potpora, energetske učinkovitost, reformu pravosuđa i borbu protiv korupcije. Mjerama politike nastojat će se ukloniti neke od najvećih slabosti gospodarstva Sjeverne Makedonije i njezina sustava gospodarskog upravljanja.

S obzirom na navedeno, a posebno na uvjetni aspekt makrofinancijske pomoći, izvjestiteljica smatra da bi odbor INTA, a time i Europski parlament, trebao odobriti Prijedlog Komisije te stoga neće podnositi amandmane.

21.3.2023

PISMO ODBORA ZA PRORAČUNE

Bernd Lange
Predsjednik
Odbor za međunarodnu trgovinu
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje o pružanju makrofinancijske pomoći Republici Sjevernoj Makedoniji
(COM(2023)0074 – C9-XXX – 2023/0034(COD))

Poštovani g. predsjedniče,

u okviru navedenog predmeta, Odbor za proračune zadužen je za podnošenje mišljenja Vašem odboru. Na svojoj sjednici od 1. ožujka 2023. to je mišljenje odlučio podnijeti u obliku pisma. Odbor je pitanje razmotrio na svojoj sjednici od 17. travnja 2023. te je na toj istoj sjednici usvojio mišljenje¹.

Kontekst prijedloga i ukupni utjecaj na proračun

Vlada Sjeverne Makedonije zatražila je 19. travnja 2022. makrofinancijsku pomoć, a taj je zahtjev ponovila 18. listopada 2022. zbog pogoršanja globalnih financijskih uvjeta, povećanja cijena energije i znatnih gubitaka poduzeća za proizvodnju električne energije u državnom vlasništvu.

Prema podacima Međunarodnog monetarnog fonda predviđa se da će potrebe Sjeverne Makedonije za vanjskim financiranjem u 2023. dosegnuti 1,5 milijardi EUR. Europska komisija podnijela je Europskom parlamentu i Vijeću prijedlog o odobravanju zajma za makrofinancijsku pomoć Sjevernoj Makedoniji u iznosu do 100 milijuna EUR u dva jednaka obroka zbog velikog deficita tekućeg računa i visokih otplata državnog duga. Stopa rezervacije određena je na 9 % iz Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja, a programiranje je predviđeno u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći u iznosu do 9 milijuna EUR.

Makrofinancijska pomoć uvjetovana je napretkom u provedbi mjera politike navedenih u budućem memorandumu o razumijevanju između Europske komisije i Sjeverne Makedonije te

¹ Konačnom glasovanju prisustvovali su: Janusz Lewandowski (prvi potpredsjednik), Olivier Chastel (drugi potpredsjednik), Margarida Marques (treća potpredsjednica), Niclas Herbst (četvrti potpredsjednik), José Manuel Fernandes, Monika Hohlmeier, Adam Jarubas, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Angelika Winzig (za EPP), Pietro Bartolo, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Pierre Larroustourou (za S&D) i João Albuquerque (za S&D u skladu s člankom 209. stavkom 7.), Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nils Torvalds (za Renew), Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Nicolae Ștefănuță (za Verts/ALE), Matteo Gazzini, Joachim Kuhs (za ID) i Maria Veronica Rossi (za ID u skladu s člankom 209. stavkom 7.), Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca (za ECR), Dimitrios Papadimoulis (za The Left) i Andor Deli (za nezavisne zastupnike)

pozitivnim rezultatima u provedbi programa MMF-a.

Stajalište Odbora za proračune

Kad je riječ o utjecaju prijedloga na proračun, Odbor za proračune iznosi sljedeća opažanja:

1. Poziva Europsku komisiju da brzo isplati obroke kako bi se pružila pravodobna pomoć i spriječilo daljnje pogoršanje stanja javnih financija Sjeverne Makedonije.
2. Poziva Europsku komisiju da transparentno obavijesti Europski parlament o mjerilima uvjetovanosti i provedbi priloženih reformi Sjeverne Makedonije.
3. Poziva Europsku komisiju da pruži dovoljno jamstava u okviru Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja, s obzirom na stalnu generalnu geopolitičku i gospodarsku nestabilnost, kako bi mogla ispuniti obveze Unije u pogledu naizmjeničnih zajmova koji se upotrebljavaju za makrofinancijsku pomoć u Sjevernoj Makedoniji i šire.
4. Poziva Europsku komisiju da sustavno dijeli informacije o izloženosti proračuna Europske unije makrofinancijskoj pomoći i način otplate nastalog duga.
5. Pozdravlja procjenu rizika trenutačnog sustava makrofinancijske pomoći i poziva Europsku komisiju da svoja saznanja podijeli s proračunskim tijelom.
6. Poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor predloži da Europski parlament usvoji stajalište u prvom čitanju preuzimajući prijedlog Komisije.

S poštovanjem,

Johan Van Overtveldt

POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU

Naslov	Pružanje makrofinancijske pomoći Republici Sjevernoj Makedoniji	
Referentni dokumenti	COM(2023)0074 – C9-0015/2023 – 2023/0034(COD)	
Datum podnošenja EP-u	6.2.2023	
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	INTA 13.3.2023	
Odbori koji daju mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	AFET 13.3.2023	BUDG 13.3.2023
Odbori koji nisu dali mišljenje Datum odluke	AFET 28.2.2023	
Izjavitelji Datum imenovanja	Angelika Winzig 1.3.2023	
Razmatranje u odboru	21.3.2023	26.4.2023
Datum usvajanja	25.5.2023	
Rezultat konačnog glasovanja	+: –: 0:	33 0 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Barry Andrews, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Dominik Tarczyński, Kathleen Van Brempt, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Reinhard Bütikofer, Enikő Győri, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Liudas Mažylis, Witold Jan Waszczykowski	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Camilla Laureti	
Datum podnošenja	30.5.2023	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

33	+
ECR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski, Jan Zahradil
ID	Daniilo Oscar Lancini
NI	Tiziana Beghin, Enikő Győri, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Daniel Caspary, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Gabriel Mato, Liudas Mažylis, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Barry Andrews, Samira Rafaela, Catharina Rinzema
S&D	Bernd Lange, Camilla Laureti, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Joachim Schuster, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Heidi Hautala

0	-

1	0
ID	Roman Haider

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani